

JÄTELAIN MUUTOKSET

EKO § 43

Valmistelija: ympäristösuunnittelija Pihla Hasan p. 050 324 0963, pihla.hasan@liminka.fi.

Laeilla pannaan täytäntöön EU:ssa hyväksytyt uudet jätealan säädökset sekä lisätään jätteen kierrätystä ja vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.

Uudistetun jätedirektiivin mukaan yhdyskuntajätteestä tulee kierrättää 55 prosenttia vuonna 2025, 60 prosenttia vuonna 2030 ja 65 prosenttia vuonna 2035. Myös pakkausjätteen kierrätystavoitteet nousevat: kaikesta pakkausjätteestä tulee kierrättää 65 prosenttia vuoteen 2025 ja 70 prosenttia vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi eri pakkausjätteille on asetettu materiaali-kohtaiset kierrätystavoitteet. Rakennus- ja purkujätteestä tulee hyödyntää muutoin kuin energiana tai polttoaineena vähintään 70 painoprosenttia (vaatimus ei muuttunut). Lisäksi tarkennetaan mm. jätteen määritelmiä sekä vaarallisten ja muiden jätteiden kulun seurantaa ja jäljitettävyyttä.

Jätelakia täydentävät jätealan asetusten muutokset valmistellaan vaiheittain vuoden 2021 ja 2022 aikana. Valtioneuvosto hyväksyi 18.11.2021 asetuksen jätteistä sekä asetukset ympäristönsuojeluasetuksen ja kahden muun asetuksen muuttamisesta. Kuuden muun EU:n jätessäädöspaketin täytäntöönpanoon liittyvän asetuksen, kuten pakkausjäteasetuksen ja kaatopaikka-asetuksen muutos on tarkoitus saattaa valtioneuvoston hyväksyttäväksi marraskuun aikana. Asetukset tulevat voimaan 1.12.2021. Vuoden 2022 aikana uudistetaan muun muassa keräyspaperia ja juomapakkausten palautusjärjestelmää koskevat asetukset.

Uudistettu jäteasetus velvoittaa erilliskeräämään ja kierrättämään jätteet nykyistä tehokkaammin. Jätehuollolle asetetaan vähimmäisvaatimustaso, esimerkiksi uusia erilliskeräysvaatimuksia kiinteistöille. Uudet kirjanpito- ja raportointivelvollisuudet alan toimijoille auttavat jäljittämään jätevirtoja, parantamaan jätetilastotiedon laatua ja seuraamaan kierrätys- ja hyödyntämistavoitteiden etenemistä.

Asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräystä lisätään vaiheittain. Kunnan tulee järjestää biojätteen erilliskeräys taajamissa vähintään 5 huoneiston asuinkiinteistöiltä viimeistään 1.7.2022 alkaen. Biojätteen erilliskeräys laajenee kaikkiin asuinkiinteistöihin yli 10 000 asukkaan taajamissa viimeistään 19.7.2024. Biojätteen erilliskeräyksen voi korvata kompostoinnilla, josta on ilmoitettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle.

Kunnan on myös järjestettävä pakkausjätteen erilliskeräys taajamissa vähintään 5 huoneiston asuinkiinteistöiltä viimeistään 1.7.2023. Jätelain mukaan pakkausjätteen kerääminen kiinteistöiltä tapahtuu heinäkuusta 2023 lähtien yhteistoiminnassa pakkausten tuottajien kanssa, ja tuottajat maksavat kunnille korvauksia keräyksestä. Pakkausjätteen tuottajan tulee järjestää alueellisia keräyspaikkoja. Niistä on tarkoitus säätää myöhemmin annettavalla pakkausjäteasetuksella.

Heinäkuussa hyväksytyn jätelain mukaan kunta voi laajentaa erilliskeräysvaatimusta tai tiukkojen laissa säädettyjen edellytysten täytyessä myös su-pistaa velvoitteita enintään viiden vuoden määräajaksi.

Lisäksi kunnan on järjestettävä alueellisia vastaanottoaikoja muille asu-misessa syntyville jätteille, joita ei kerätä kiinteistöillä. Tällaisia jätteitä ovat muun muassa tekstiilijäte, puujäte, puutarha- ja puistojäte, suurikokoiset käytöstä poistetut esineet, pienimuotoisessa rakennus- ja purkutoiminnois-sa syntyvä jäte sekä vaarallinen jäte. Tekstiilijätteen alueellinen vastaanot-to alkaa viimeistään 1.1.2023.

Myös julkisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä elinkeinotoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen erilliskeräys kiinteistöillä tulee pakolliseksi taa-jamissa sekä asema- tai yleiskaavoitetuilla alueilla, kun toiminnassa syntyy viikoittain tietty kilometri määrä biojätettä, pakkausjätteitä tai pienmetallijätettä.

Rakennus- ja purkujätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä lisätään muun muassa asettamalla erilliskeräysvelvoitteet asfaltti-, mineraalivilla- sekä bi-tumi- ja kattohuopajätteelle.

Elintarvikealan toimijan on luovutettava käyttämättä jääneet elintarvikkeet uudelleenjakeluun ensisijaisesti ihmisravinnoksi, jos se ei vaaranna elintar-viketurvallisuutta ja kustannukset ovat kohtuulliset. Elintarvikealan toimijalle tulee uusi velvollisuus pitää kirjaa toiminnassaan syntyvästä elintarvikejät-teestä sekä elintarvikejätteen toimittamisesta muualla käsiteltäväksi. Lisäk-si tulisi mahdollisuuksien mukaan arvioida jätteenä käytöstä poistetun syö-mäkelpoisen elintarvikkeen määrä.

Jätealan toimijoille, kuten jätteen tuottajille, käsittelijöille, kuljettajille ja kiin-teistön haltijoille, tulee uusia jätekirjanpitoa ja -raportointia koskevia velvol-lisuuksia. Eräiden jätteiden kuljetuksissa käytettäviin siirtoasiakirjoihin tulee merkitä uusia tietoja 1.9.2022 alkaen. Siirtoasiakirja tulee nykyään olla mu-kana myös POP-jätteiden kuljetuksissa ja 1.1.2022 alkaen siirtoasiakirjat tulisi tehdä ensisijaisesti sähköisinä.

<https://ym.fi/jatesaadospaketti>

Lakeuden EKO:n alueella 1.3.2019 voimaan tulleissa jätehuoltomää-räyksissä velvoitetaan 4 ja yli 4 huoneistojen asuinkiinteistöillä hyöty-jätteiden, paperin sekä biojätteen lajittelua, polttokelpoisen jätteen li-säksi. Jätehuoltomääräyksissä on myös velvoite ilmoittaa keittiöbio-jätteen kompostoinnista jätehuoltoviranomaiselle.

Ys:n esitys

Merkitään tiedoksi

Päätös

Merkittiin tiedoksi